پروتکل کارآزمایی بالینی
مرکز ثبت کارآزمایی بالینی ایران

۱۴۰۵/۰۸/۱۷

اثربخشی ذهن آگاهی بر عزت نفس، تاب آوری و نشاط ذهنی در دانش آموزان مبتلا به نارساخوانی

چکیده پروتکل

هدف ازمطالعه
تعیین اثربخشی ذهن آگاهی بر عزت نفس، تاب آوری و نشاط ذهنی در دانش آموزان مبتلا به نارساخوانی
طراحی
این مطالعه یک کارآزمایی بالینی تصادفی شده، دو گروه موازی و دو سویه کور است که بر روی ۳۰ دانش‌آموز مقطع ابتدایی مبتلا به نارساخوانی (۱۵ نفر در هر گروه) انجام می‌شود. تخصیص نمونه‌ها به روش تصادفی ساده با استفاده از تابع RAND در نرم‌افزار اکسل انجام می‌گیرد؛ ابتدا هر شرکت‌کننده کد شناسایی دریافت و بر اساس عدد تصادفی مرتب شده، به دو گروه ۱۵ نفری تقسیم می‌شوند.
نحوه و محل انجام مطالعه
در این پژوهش از روش تحقیق آزمایشی میدانی و از نوع طرح پیش‌آزمون و پس‌آزمون گسترده استفاده خواهد شد. پژوهش در دبستان ابتدایی در شهر ایذه انجام می‌شود. تمام شرکت‌کننده‌ها و مربیان مداخله و ارزیابی‌کننده‌ها که داده‌ها را تفسیر می‌کنند و همه اطلاعات محرمانه و برای شرکت‌کننده‌ها اسم اختصاری در نظر گرفته می‌شود.
شرکت کنندگان/شرایط ورود و عدم ورود
شرایط ورود حداقل 6 و حداکثر 10 سال سن داشته باشند نمره بالاتر از میانگین از پرسشنامه نارساخوانی کسب کرده باشند. خود و والدینشان رضایت جهت شرکت در پژوهش داشته باشند شرایط عدم ورود داشتن بیماری جسمی که در روند درمان اختلال ایجاد کند مصرف داروهای روانپزشکی
گروه‌های مداخله
گروه مداخله: برنامه آموزش ذهن‌آگاهی بر اساس پروتکل استاندارد ذهن‌آگاهی کودکان (سمپل و لی، ۲۰۰۸؛ ترجمه مشهدی و همکاران، ۱۳۹۶) در ۸ جلسه ۶۰ دقیقه‌ای، هفته‌ای یک جلسه به‌صورت گروهی اجرا می‌شود. گروه کنترل: هیچ‌گونه مداخله‌ای دریافت نمی‌کنند (در لیست انتظار قرار می‌گیرند).
متغیرهای پیامد اصلی
عزت نفس؛ تاب آوری؛ نشاط ذهنی.

اطلاعات عمومی

علت بروز رسانی
نام اختصاری
اطلاعات ثبت در مرکز
شماره ثبت کارآزمایی در مرکز: **IRCT20260816070684N1**
تاریخ تایید ثبت در مرکز: **2026-09-18, ۱۴۰۵/۰۶/۲۷**

زمان‌بندی ثبت: **prospective**

آخرین بروز رسانی: **2026-09-18, ۱۴۰۵/۰۶/۲۷**
تعداد بروز رسانی‌ها: **0**
تاریخ تایید ثبت در مرکز
2026-09-18, ۱۴۰۵/۰۶/۲۷

اطلاعات تماس ثبت کننده
نام
فاطمه سلحشوری
نام سازمان / نهاد
کشور
جمهوری اسلامی ایران
تلفن
+98 936 997 2805
آدرس ایمیل
fatemesalahshouri19@gmail.com

وضعیت بیمار گیری
بیمار گیری تمام شده
منبع مالی

تاریخ شروع بیمار گیری مورد انتظار
2026-09-20, ۱۴۰۵/۰۶/۲۹
تاریخ پایان بیمار گیری مورد انتظار
2026-10-06, ۱۴۰۵/۰۷/۱۴
تاریخ شروع بیمارگیری تحقق یافته
خالی
تاریخ پایان بیمارگیری تحقق یافته
خالی
تاریخ خاتمه کارآزمایی
خالی

عنوان علمی کارآزمایی
اثربخشی ذهن آگاهی بر عزت نفس، تاب آوری و نشاط ذهنی در دانش آموزان مبتلا به نارساخوانی

عنوان عمومی کارآزمایی
اثربخشی ذهن آگاهی بر عزت نفس، تاب آوری و نشاط ذهنی
هدف اصلی مطالعه
آموزشی/مشاوره‌ای

شرایط عمده ورود و عدم ورود به مطالعه

شرایط عمده ورود به مطالعه قبل از تصادفی سازی:

حداقل 6 و حداکثر 10 سال سن داشته باشند نمره بالاتر از میانگین از پرسشنامه نارساخوانی کسب کرده باشند. خود و والدینشان رضایت جهت شرکت در پژوهش داشته باشند

شرایط عمده عدم ورود به مطالعه قبل از تصادفی سازی:

داشتن بیماری جسمی که در روند درمان اختلال ایجاد کند مصرف داروهای روانپزشکی

سن

از سن **6 ساله** تا سن **10 ساله**

جنسیت

هر دو

فاز مطالعه

مصداق ندارد

گروه‌های کور شده در مطالعه

- مراقب بالینی
- ارزیابی کننده پیامد
- آنالیز کننده داده

حجم نمونه کل

حجم نمونه پیش‌بینی شده: **30**

تصادفی سازی (نظر محقق)

اختصاص تصادفی به گروه‌های مداخله و کنترل

توصیف نحوه تصادفی سازی

در این پژوهش از روش تصادفی‌سازی کامل با نسبت تخصیص ۱:۱ استفاده می‌شود و واحد تصادفی‌سازی فرد است. پس از تهیه فهرست نهایی ۳۰ شرکت‌کننده، به هر فرد یک کد شناسایی عددی منحصربه‌فرد اختصاص داده می‌شود. سپس فردی مستقل از مجریان مداخله و ارزیابان، با استفاده از نرم‌افزار Random Number Generator برای هر کد یک عدد تصادفی تولید می‌کند و شرکت‌کنندگان بر اساس این اعداد به ترتیب صعودی مرتب می‌شوند. به‌صورت متوالی، ۱۵ نفر اول به گروه آزمایش و ۱۵ نفر بعدی به گروه کنترل تخصیص می‌یابند؛ بدین ترتیب احتمال تخصیص هر فرد به هر گروه برابر و نسبت تخصیص در دو گروه مساوی است.

کور سازی (به نظر محقق)

دو سویه کور

توصیف نحوه کور سازی

به‌منظور کنترل سوگیری، این مطالعه به‌صورت کور برای ارزیاب پیامد و تحلیل‌گر داده طراحی شده است. شرکت‌کنندگان و اولیای آنان پس از دریافت آگاهی اخلاقی کامل و تکمیل فرم رضایت‌نامه، نسبت به فرضیه‌های اختصاصی و نحوه تقسیم‌بندی به گروه‌ها بی‌اطلاع می‌مانند، هرچند به‌دلیل ماهیت رفتاری و آموزشی جلسات ذهن‌آگاهی، کورسازی کامل ادراکی برای آنان میسر نیست. انتساب تصادفی توسط فردی مستقل صورت گرفته و جلسات نیز توسط مربی مجزا هدایت می‌شود؛ بنابراین محقق اصلی و کادر مدرسه تا پایان پژوهش از وضعیت انتساب دانش‌آموزان به گروه‌ها بی‌خبر می‌مانند و به‌دلیل غیرپزشکی بودن ماهیت کار، کادر درمانی در مطالعه نقشی ندارند. سنجش پیامدها در پیش‌آزمون، پس‌آزمون و پیگیری توسط پرسشگرانی کاملاً مستقل از تیم مداخله و ناآگاه از گروه‌بندی انجام می‌پذیرد و تحلیل‌گر آماری نیز داده‌های خام را تنها با کدهای ناشناس دریافت کرده و تا اتمام فرایند آزمون‌ها کور نگه داشته می‌شود. با توجه به بی‌خطر بودن مداخله، تشکیل کمیته نظارت بر داده‌ها موضوعیت نداشته و نویسندگان پیش‌نویس نیز نگارش را پس از رمزگشایی نهایی به انجام می‌رسانند

دارو نما

ندارد

اختصاص به گروه‌های مطالعه

موازی

سایر مشخصات طراحی مطالعه

کد ثبت در سایر مراکز ثبت بین‌المللی

خالی

تاییدیه کمیته‌های اخلاق

1

کمیته اخلاق

نام کمیته اخلاق

کمیته اخلاق دانشگاه آزاد اسلامی بهبهان

آدرس خیابان

بلوار امیرکبیر، خیابان شهید بیانی

شهر

بهبهان

استان

خوزستان

کد پستی

6361713198

تاریخ تایید

2026-07-28, ۱۴۰۵/۰۵/۰۶

کد کمیته اخلاق

IR.IAU.BEHBAHAN.REC.1405.214

بیماری‌های (موضوعات) مورد مطالعه

1

شرح

کودکان دارای اختلالات یادگیری

کد ICD-10

F81.9

توصیف کد ICD-10

Developmental disorder of scholastic skills, unspecified

متغیر پیامد اولیه

1

شرح متغیر پیامد

عزت نفس

مقاطع زمانی اندازه‌گیری

قبل از انجام مداخله و دو هفته بعد از اتمام مداخله

نحوه اندازه‌گیری متغیر

پرسشنامه عزت نفس کودکان ماورولی و همکاران (2008)

2

شرح متغیر پیامد

تاب آوری

مقاطع زمانی اندازه‌گیری

قبل از انجام مداخله و دو هفته بعد از اتمام مداخله

نحوه اندازه‌گیری متغیر

پرسشنامه تاب آوری انگار و لیبنبرگ (2009)

3

شرح متغیر پیامد

نشاط ذهنی

مقاطع زمانی اندازه‌گیری

قبل از انجام مداخله و دو هفته بعد از اتمام مداخله

نحوه اندازه‌گیری متغیر

پرسشنامه سرزندگی ذهنی رایان و فردریک (1997)

متغیر پیامد ثانویه

خالی

گروه‌های مداخله

1

شرح مداخله
گروه مداخله: برنامه آموزش ذهن‌آگاهی بر اساس پروتکل استاندارد ذهن‌آگاهی کودکان طراحی‌شده توسط سمپل و لی (2008؛ ترجمه مشهدی و همکاران، 1396) خواهد بود. جلسات این مداخله در ۸ جلسه ۶۰ دقیقه‌ای (هفته‌ای یک جلسه) به‌صورت گروهی برای گروه آزمایش انجام خواهد گرفت. آموزش ذهن‌آگاهی، رویکردی است که با هدف افزایش توجه به لحظه حال، کاهش اضطراب و نشخوار فکری، و توسعه مهارت‌های تنظیم هیجانی از طریق ارتقای آگاهی حسی و بدنی، به دانش‌آموزان مبتلا به نارساخوانی کمک می‌کند تا با جایگزینی واکنش‌های خودکار و تنش‌زا با پاسخ‌های مبتنی بر آرامش و پذیرش، چالش‌های تحصیلی و هیجانی خود را مدیریت کرده و به ارتقای عزت‌نفس، تاب‌آوری و نشاط ذهنی دست یابند. این رویکرد دارای محورهای اصلی آموزشی است که منجر به بهبود خودمهارگری و تقویت تمرکز می‌شود؛ این محورها عبارتند از: ایجاد ارتباط درمانی و معرفی مفهوم ذهن‌آگاهی و توجه به لحظه حال از طریق تمرین‌های حسی (مانند تمرین کشمش)، تقویت توجه آگاهانه به محیط از طریق تحریک حواس پنج‌گانه، آموزش تنفس آگاهانه به‌عنوان لنگرگاهی برای کسب آرامش، افزایش آگاهی بدنی و تن‌آرامی از طریق تمرین اسکن بدن، شناسایی و پذیرش بدون قضاوت احساسات دشوار (استرس، اضطراب، غم و خشم)، آموزش راهبردهای غلبه بر اهمال‌کاری تحصیلی و مدیریت رفتار، تلفیق ذهن‌آگاهی با فعالیت‌های بدنی و حرکات کششی، و در نهایت تثبیت مهارت‌ها، ساخت جعبه‌ابزار شخصی ذهن‌آگاهی و جمع‌بندی آموخته‌ها. تأکید اصلی این برنامه، هدایت توجه غیرقضاوتی کودکان به تجارب درونی و بیرونی و جایگزینی الگوهای اضطراب‌آور و اهمال‌کارانه با رفتارهای آگاهانه، منعطف و متمرکز است.
طبقه بندی
رفتاری

2

شرح مداخله
گروه کنترل: هیچ مداخله یا درمانی دریافت نمی کنند.
طبقه بندی
مصداق ندارد

مراکز بیمار گیری

1

مرکز بیمار گیری
نام مرکز بیمار گیری
دبستان ابوذرغفاری
نام کامل فرد مسوول
فاطمه سلحشوری
آدرس خیابان
انتهای خیابان امام، روبروی آتش نشانی، کوچه شهید عالی پور
شهر
ایذه
استان
خوزستان
کد پستی
6391865691
تلفن
+98 936 997 2805
ایمیل
fatemesalahshouri19@gmail.com

حمایت کنندگان / منابع مالی

1

حمایت کننده مالی
نام سازمان / نهاد
دانشگاه آزاد اسلامی
نام کامل فرد مسوول
بهرنگ محمدصالحی
آدرس خیابان
بلوار زاگرس، میدان دانشجو
شهر
ایذه
استان
خوزستان
کد پستی
6391693627
تلفن
+98 996 477 0611
ایمیل
bsalehi@iau.ac.ir
ردیف بودجه
کد بودجه
آیا منبع مالی همان سازمان یا نهاد حمایت کننده مالی است؟
بلی
عنوان منبع مالی
دانشگاه آزاد اسلامی
درصد تامین مالی مطالعه توسط این منبع
100
بخش عمومی یا خصوصی
عمومی
مبدا اعتبار از داخل یا خارج کشور
داخلی
طبقه بندی منابع اعتبار خارجی
خالی
کشور مبدا
طبقه بندی موسسه تامین کننده اعتبار
دانشگاهی

فرد مسوول پاسخگویی عمومی کارآزمایی

اطلاعات تماس
نام سازمان / نهاد
دانشگاه آزاد اسلامی
نام کامل فرد مسوول
فاطمه سلحشوری
موقعیت شغلی
دانشجوی کارشناسی ارشد
آخرین مدرک تحصیلی
لیسانس
سایر حوزه‌های کاری/تخصص‌ها
روانشناسی
آدرس خیابان
بلوار زاگرس، میدان دانشجو
شهر
ایذه

استان
خوزستان
کد پستی
6391693627
تلفن
+98 936 997 2805
فکس
ایمیل
fatemesalahshouri19@gmail.com

فرد مسوول پاسخگویی علمی مطالعه

اطلاعات تماس
نام سازمان / نهاد
دانشگاه آزاد اسلامی
نام کامل فرد مسوول
فاطمه سلحشوری
موقعیت شغلی
دانشجوی کارشناسی ارشد
آخرین مدرک تحصیلی
لیسانس
سایر حوزه‌های کاری/تخصص‌ها
روانشناسی
آدرس خیابان
بلوار زاگرس، میدان دانشجو
شهر
ایذه
استان
خوزستان
کد پستی
6391693627
تلفن
+98 936 997 2805
فکس
ایمیل
fatemesalahshouri19@gmail.com

فرد مسوول به‌روز رسانی اطلاعات

اطلاعات تماس
نام سازمان / نهاد
دانشگاه آزاد اسلامی
نام کامل فرد مسوول
فاطمه سلحشوری
موقعیت شغلی
دانشجوی کارشناسی ارشد
آخرین مدرک تحصیلی
لیسانس
سایر حوزه‌های کاری/تخصص‌ها
روانشناسی
آدرس خیابان
بلوار زاگرس، میدان دانشجو
شهر
ایذه
استان
خوزستان
کد پستی
6391693627
تلفن
+98 936 997 2805
فکس
ایمیل
fatemesalahshouri19@gmail.com

برنامه انتشار

فایل داده شرکت کنندگان (IPD)
خیر - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود ندارد
توجیه/علت عدم تصمیم/عدم انتشار IPD
داده های شرکت کننده ها کاملا محرمانه است و قصد انتشار آنها را ندارم.
پروتکل مطالعه
هنوز تصمیم نگرفته‌ام - برنامه انتشار آن هنوز مشخص نیست
نقشه آنالیز آماری
خیر - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود ندارد
فرم رضایتنامه آگاهانه
هنوز تصمیم نگرفته‌ام - برنامه انتشار آن هنوز مشخص نیست
گزارش مطالعه بالینی
هنوز تصمیم نگرفته‌ام - برنامه انتشار آن هنوز مشخص نیست
کدهای استفاده شده در آنالیز
خیر - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود ندارد
نظام دسته‌بندی داده (دیکشنری داده)
خیر - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود ندارد